

Система стандартизації та нормування в будівництві

НАСТАНОВА
Керівний документ Н
ЩОДО УЗГОДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ВІДНОСНО
НЕБЕЗПЕЧНИХ РЕЧОВИН ЗА ДИРЕКТИВОЮ
СТОСОВНО БУДІВЕЛЬНИХ ВИРОБІВ

Guidance paper N
(concerning the Construction Products Directive - 89/106/EEC, IDT)

ДСТУ-Н Б А.1.1-85:2008

Київ
Мінрегіонбуд України
2008

ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО:

Державне підприємство "Український науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут будівельних матеріалів та виробів "НДІБМВ"

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ:

Державне підприємство "Український науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут будівельних матеріалів та виробів "НДІБМВ" (Червяков Ю.М., канд. техн. наук (керівник розробки), Шляковська О.М.)

2 НАДАНО ЧИННОСТІ:

наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 27 серпня 2008 р. № 384, чинний від 2009-01-01

3 Національний стандарт відповідає Guidance paper H (concerning the Construction Products Directive - 89/106/ЕЕС) (Керівний документ H (стосовно Директиви будівельних виробів - 89/1 Об/ЕЕС) (переглянуто у вересні 2002 року)

Ступінь відповідності - ідентичний (ІДТ)

Переклад з англійської мови (en)

УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт ідентичний (Guidance paper H (concerning the Construction Products Directive - 89/106/EEC) (Керівний документ H (стосовно Директиви будівельних виробів - 89/106/EEC) (переглянуто у вересні 2002 року)

Керівний документ прийнято Європейською комісією.

Стандарт є складовою частиною системного комплексу нормативних документів, що регламентують вимоги до будівельних матеріалів, виробів та конструкцій із забезпечення впровадження Технічного регламенту будівельних виробів, будівель та споруд.

При розробленні цього стандарту не внесено редакційних змін в українськомовний варіант відносно оригіналу.

ЗМІСТ

1 Сфера застосування.....	1
2 Головні принципи.....	3
3 Вказівки для авторів технічних умов – кроки, які слід зробити.....	6
Додаток 1.....	14
Додаток 2.....	17

.....

ВСТУП

Стаття 20 Директиви стосовно будівельних виробів (89/106/ЕЕС) стверджує, що Постійний комітет може "на вимогу голови чи держави-члена вивчати будь-яке питання, пов'язане із впровадженням та практичним застосуванням цієї Директиви".

Для гарантування, наскільки можливо, взаємного розуміння між Комісією та державами-членами, як і між самими державами-членами відносно того, як Директива буде працювати, компетентні служби Комісії, голова і секретаріат Постійного комітету можуть видати низку **керівних документів**, що стосуються окремих питань, пов'язаних із виконанням, практичним впровадженням та використанням цієї Директиви.

Ці документи не є автентичним тлумаченнями Директиви.

Вони не є юридичне обмежувальними і вони не змінюють чи вносять будь-які виправлення в Директиву. Що стосується процедур, у принципі це не виключає інших процедур, які можуть у рівній мірі відповідати Директиві.

Насамперед вони становитимуть інтерес і вигоду для тих, хто зацікавлений в ефективній дії Директиви з законодавчої, технічної та адміністративної точок зору.

Вони можуть у подальшому удосконалюватися, виправлятися або анулюватися за тією самою процедурою, що використана при їх виданні.

PREFACE

Article 20 of the Construction Products Directive (89/106/EEC) states that the Standing Committee may, "at the request of its Chairman or a Member State, examine any question posed by the implementation and the practical application of this Directive".

In order to ensure as far as possible a common understanding between the Commission and the Member States as well as among the Member States themselves as to how the Directive will operate, the competent services of the Commission, assuming the chair and secretariat of the Standing Committee, may issue a series of **Guidance Papers** dealing with specific matters related to the implementation, practical implementation and application of the Directive.

These papers are not legal interpretations of the Directive.

They are not judicially binding and they do not modify or amend the Directive in any way. Where procedures are dealt with, this does not in principle exclude other procedures that may equally satisfy the Directive.

They will be primarily of interest and use to those involved in giving effect to the Directive, from a legal, technical and administrative standpoint.

They may be further elaborated, amended or withdrawn by the same procedure leading to their issue.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Керівний документ Н
щодо узгодження підходів відносно небезпечних речовин
за Директивою стосовно будівельних виробів

Руководящий документ Н
по согласованию подходов к опасным веществам
согласно Директиве относительно строительных изделий

Guidance paper N
A harmonised approach relating to dangerous substances under
the Construction Products Directive

Чинний від 2009-01-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей Керівний Документ призначений описати узгодження підходів відносно небезпечних речовин¹ і препаратів², у тому числі радіоактивних, стосовно виробів, які підпадають під дію Директиви ради 89/106/ЕЕС³ (далі -Директива стосовно будівельних виробів або CPD), зі змінами й доповненнями, внесеними Директивою ради 93/68/ЕС⁴. Цей документ пояснює межі, в яких Директива стосується небезпечних⁵ речовин, а також надає вказівки, яким чином авторам технічних умов (CEN/CENELEC та EOTA) слід брати їх до уваги задля досягнення потрібної узгодженості. Технічні умови повинні містити всі необхідні деталі щодо даного будівельного виробу та, зокрема, необхідну інформацію, потрібну для виробників, щоб правильно виконати маркування CE.

1.2 Цей Керівний документ призначено для осіб, задіяних у написанні технічних умов⁶ (гармонізованих стандартів та європейських технічних ухвалень), які підлягають урахуванню разом із відповідними технічними завданнями та положеннями, що містяться в них, а також для виробників, регуляторних установ і виконавчих органів у Європейській економічній зоні (EEA).

1 SCOPE

1.1 This Guidance Paper is intended to describe a harmonised approach on addressing the problem of dangerous substances¹ and preparations², as well as radiation, when related to products falling under Council Directive 89/106/EEC³ (hereafter referred to as the Construction Products Directive or CPD), as amended by Council Directive 93/68/EC⁴. It explains the extent to which the Directive applies to dangerous⁵ substances and how technical specification writers (CEN/CENELEC and EOTA members) should take them into account to achieve harmonisation. Technical specifications shall provide all the relevant details for a given construction product and in particular the necessary information required for a producer to be able to complete the CE marking.

1.2 The Guidance Paper is aimed at those involved in the writing of technical specifications⁶ (harmonised standards and European technical approvals), for consideration together with the respective mandates and provisions given therein, and manufacturers, regulators and enforcement authorities within the European Economic Area (EEA).

¹ Речовини - хімічні елементи та їх сполуки у природному стані або отримані у будь-якому виробничому процесі.

² Препарати - суміші або розчини, які складаються з двох чи більше речовин.

³ OJ No. L40, 11.2.1989

⁴ OJ No. L 220, 30.8.1993 Навіть якщо цей Керівний документ лише посилається на оригінали директив/рішень (як у більшості випадків), слід враховувати їх останній варіант/зміну.

⁵ У цьому Керівному документі термін "небезпечні речовини" вживатиметься як означення речовин, препаратів і радіоактивних речовин, які можуть становити небезпеку для людей та довкілля при звичайному використанні будівельних виробів, коли їх встановлено в споруду.

¹ Substances mean chemical elements and their compounds in the natural state or obtained by any production process.

² Preparations mean mixtures or solutions composed of two or more substances.

³ OJ NoL40, 11.2.1989

⁴ OJ No L 220, 30.8.1993 Even if this Guidance Paper only mentions the original Directives/decisions (as in most cases), it is always the latest version/amendment that is referred to.

⁵ In this Guidance Paper the term "dangerous substances" will be used as meaning substances, preparation: and radioactive substances that may present a danger for man and the environment during normal use of construction products when installed in works.

1.3 Цей Керівний документ обмежується тими аспектами основної вимоги CPD № 3 "Гігієна, здоров'я та довкілля", які пов'язані з наявністю потенційно небезпечних речовин у будівельних виробках. Вони не розглядають ті аспекти охорони здоров'я, гігієни та довкілля, що пов'язані з виготовленням виробів або їх використанням (напр., неправильне поводження зі стічними водами). Цей Керівний документ не стосується будівельних виробів, які контактують з водою, призначеною для людського споживання.

1.4 Жодне положення цього Керівного документа з належним урахуванням договору не обмежує держав-членів у сфері дотримання законів, нормативів та адміністративних правил⁷ щодо використання виробів за межами сфери застосування CPD. За умови дотримання ними положень договору, напр., добровільні заходи із захисту довкілля, які здатні забезпечити дієві засоби поводження з небезпечними речовинами, вони не виключаються цим Керівним документом, навіть якщо вони і виходять за межі сфери застосування CPD.

На практиці може бути складно розділити речовини, що становлять більшу екологічну небезпеку, від речовин, які впливають безпосередньо на споруди, а тому чітке визначення критеріїв безпеки, що знаходяться у сфері застосування CPD або ж виходять за її межі, можуть бути в певній мірі суто теоретичними (див. також розділ 2.2).

1.3 This Guidance Paper is limited to those aspects of the CPD essential requirement No.3 "Hygiene, health and the environment" that are linked to the presence of potentially dangerous substances in construction products. They do not consider those aspects of health, hygiene and environment that are related to the manufacture of products or their function (e.g. faulty disposal of wastewater). The Guidance Paper does not cover construction products in contact with water intended for human consumption.

1.4 None of the provisions of this Guidance Paper restricts Member States, with due regard to the Treaty, from maintaining laws, regulations, and administrative provisions⁷ covering the use of products outside the scope of the CPD. As long as they conform with the provisions of the Treaty, e.g. voluntary schemes for the protection of the environment, which could provide an effective means for dealing with dangerous substances, they are not excluded by this Guidance Paper, although they too fall outside the scope of the CPD.

In practice it may be difficult to separate the substances related to the wider environmental risks from those affecting the immediate environment of works, and therefore a strict distinction of which risks fall inside or outside the scope of the CPD could be somewhat theoretical (see also paragraph 2.2 below).

⁶ Цей Керівний документ також призначений для осіб, які складають рекомендації для Європейських технічних ухвалень.

⁷ У цьому Керівному документі термін "національні нормативи" використано як національні закони, нормативи та адміністративні правила.

⁶ The Guidance Paper is also aimed at those who write guidelines for European technical approvals.

⁷ In this Guidance Paper the term "national provision" will be used, meaning national law, regulation or administrative provision.

2 ГОЛОВНІ ПРИНЦИПИ

2.1 Сфера застосування CPD та зв'язок між CPD та положеннями щодо небезпечних речовин можна характеризувати так:

а) гармонізація, що запроваджується CPD стосовно небезпечних речовин, підпадає під обов'язкову вимогу № 3 документа під назвою "Гігієна, здоров'я та довкілля". Цю вимогу відносно споруди визначено у додатку 1 Директиви наступним чином:

"Конструкція споруди має бути запроектована та зведена так, щоб вона не загрожувала гігієні чи здоров'ю мешканців або сусідів, зокрема, внаслідок будь-якої з наступних подій:

- викид токсичного газу,
- наявність небезпечних часток або газів у повітрі,

- виділення небезпечного радіовипромінювання,
- забруднення або отруєння води чи ґрунту,
- (...)

б) Вимогу надалі визначено і розвинуто відповідно п'ятьом конкретним аспектам у Повідомленні Комісії стосовно тлумачних документів⁸ до Директиви 89/106/ЕЕС, а саме:

внутрішнє середовище;

водопостачання;

відведення стічних вод;

видалення твердих відходів;

зовнішнє середовище.

"Решту директив стосовно гігієни, здоров'я та довкілля, наприклад, щодо захисту працівників, також слід брати до уваги при розробленні технічних умов (...);

с) з огляду на вимоги щодо будівельних виробів безпечне поводження з відходами не ставить будь-яких проблем відносно небезпечних речовин у відповідності з цим Керівним документом. Тлумачний документ № 3 розглядає інші важливі аспекти, згадані вище, наступним чином:

Внутрішнє середовище: *"(...) Характеристики, необхідні для задоволення експлуатаційних якостей (...), перелічено нижче. Гармонізовані технічні умови призначені для визначення цих характеристик або для обчислення експлуатаційних якостей, коли дозволяють технічні засоби. (...)*

Виробами є предмети, для яких можливо виділення забруднюючих речовин у внутрішнє повітря (...)

Характеристики виробів розповсюджуються на всі групи виробів і систем:

- виділення легких органічних сполук і викиди інших забруднювачів, за потреби, з урахуванням концентрації забруднювачів у певному виробі;

- (...)

- радіоактивні випромінювання."

2 GENERAL PRINCIPLES

2.1 The scope of the CPD, and the link between the CPD and provisions on dangerous substances, can be characterised as follows:

a) Harmonisation introduced by the CPD in relation to dangerous substances falls under essential requirement No.3, Hygiene, Health and the Environment. The requirement is defined, in relation to works, by Annex 1 of the Directive as follows:

"The construction works must be designed and built in such a way that it will not be a threat to the hygiene or health of the occupants or neighbours, in particular as a result of any of the following:

- the giving off of toxic gas,
- the presence of dangerous particles or gases in the air,

- the emission of dangerous radiation,
- pollution or poisoning of the water or soil,
- (...)

b) The requirement is further defined and developed according to five specific aspects in the Communication of the Commission with regard to the interpretative documents⁸ of Directive 89/106/EEC, namely:

Indoor environment;

Water supply;

Wastewater disposal;

Solid waste disposal;

Outdoor environment.

"Other directives relevant to hygiene, health or the environment, for example the protection of workers, must also be taken into account when elaborating technical specifications (...);"

c) In terms of requirements on construction products, the safe disposal of waste does not raise any issues relating to dangerous substances, as covered by this Guidance Paper. Interpretative Document No.3 develops the other relevant aspects above as follows:

Indoor environment: *"(...) The characteristics necessary for satisfactory performance (...) are listed below. Harmonised technical specifications are required to measure these characteristics or to calculate performance where technology permits. (...)*

Products are those for which emission of pollutants to the indoor air are possible (...).

Product characteristics apply to all product families and systems:

- emission of volatile organic compounds and release of other pollutants, taking account of the concentration of pollutants in the product where necessary,

- (...)

- radioactive emissions."

⁸ OJ No C 62, 28.2.1994, c. 1

OJ No C 62, 28.2 1994, p. 1

Водопостачання: "Гармонізовані технічні умови призначені для визначення наступних характеристик будівельних виробів:

а) Матеріал, який знаходиться в контактi з водою⁹

- міграція забруднюючих речовин (...)"

Зовнішнє середовище: "(...) Відповідно до сфери застосування Директиви цей документ обмежується спорудами, які експлуатуються.

Для інших періодів життєвого циклу, поки немає ніяких законодавчих актів Європейського співтовариства, держави-члени з належним дотриманням договору самостійно враховують сферу застосування Директиви та, коли вони вважають за потрібне, встановлюють вимоги до будівельних виробів, щоб належним чином обмежувати погіршення стану довкілля.

(...)

Ця вимога призначена для захисту людей та запобігання будь-якому впливу на навколишнє середовище, який може статися через забруднення повітря, ґрунту і води.

(...)

Технічні умови повинні визначити наступне:

(...)

-викид забруднюючих речовин у зовнішній повітряний простір, ґрунт і воду, за потреби з урахуванням концентрації забруднюючих речовин у певному виробі (...)"

2.2 З наведеного вище можна вивести три головних принципи, а саме:

(i) крім захисту людей (мешканців і сусідів), до сфери застосування CPD належить лише безпосереднє навколишнє середовище. Ширші екологічні аспекти, як руйнування озонового шару, в зазначеному документі не розглядаються. Хоча термін "безпосереднє" не визначено у тлумачних документах, проте його можна вживати для позначення тих частин довкілля, які зазнають прямого впливу виробів або споруд, що розглядаються;

(ii) щоб відповідати сфері застосування CPD, гармонізований підхід щодо небезпечних речовин обмежується "спорудами в експлуатації". Інші стадії життєвого циклу виробу, тобто його видобуток або етапи виробництва, будівельні роботи, знос, утилізація відходів, спалювання або повторне використання відходів (за винятком повторного використання в якості будівельного виробу у розумінні CPD) не вважаються такими, що потребують гармонізації з CPD.

Water supply: "Harmonised technical specifications are required to specify the following characteristics of construction products:

a) Material in contact with water⁹

- migration of pollutants (...)"

Outdoor environment: "(...) To conform with the scope of the Directive this document is restricted to works in use.

For the other phases of the life cycle, as long as no Community legislation exists it is up to the Member States, with due observance of the Treaty, to take into account the scope of the Directive and, when they deem it necessary, to prescribe requirements affecting construction products in order to limit the deterioration of the environment.

(...)

The requirement is concerned with the protection of people and with the prevention of any impact on the immediate environment by pollution of the air, the soil and the water.

(...)

Technical specifications are required to define the following characteristics:

(...)

- release of pollutants to outdoor air, soil and water, taking account of the concentration of pollutants in the product, where necessary(...)"

2.2 Three general principles can be drawn from the above:

(i) Aside from the protection of people (occupants and neighbours), it is only the immediate environment that falls within the scope of the CPD. Wider environmental aspects, such as destruction of the ozone layer, are not covered. Although the term "immediate" is not defined in the interpretative documents, it can be taken to mean those parts of the environment that are influenced by direct effects of the products or works in question;

(ii) To conform with the scope of the CPD the harmonised approach relating to dangerous substances is limited to "works in use". Other phases in the life cycle of a product, i.e. its excavation or production stages, during the building process, during demolition, waste disposal, incineration or waste reuse (except where reuse is as a construction product in the sense of the CPD) are not considered for harmonisation under the CPD.

⁹ Для затвердження переліку будівельних виробів, які контактують із водою, призначеною для людського споживання, буде розроблено спеціальний європейський норматив Цей Керівний документ такі вироби не охоплює. Інші вироби, які застосовуються для водопостачання, тобто вироби, які не контактують із водою, призначеною для людського споживання, охоплено.

⁹ A special European scheme will be elaborated for approval of construction products in contact with water intended for human consumption and therefore this Guidance Paper does not cover these products. Other products used for water supply, i.e. products not in contact with water intended for human consumption, are covered.

Окрім того, такі операції, як технічне обслуговування, заміна або інші будівельні роботи, виконувані протягом звичайного життєвого циклу будь-якої будівлі, не повинні призводити до викидів небезпечних речовин із виробів, уже змонтованих у споруді. Ці роботи розглядаються за межами сфери застосування CPD. Держави-члени відповідають за впровадження відповідних процедурних положень у тих випадках, коли, на підставі знання залученого до справи процесу чи виробу такі роботи можуть призвести до потенційно шкідливих обставин. Звичайно, будь-які будівельні вироби, що застосовуються, напр., для заміни, залишаються в межах сфери застосування CPD;

(iii) вимога щодо виробів виражена у викиді чи міграції небезпечних речовин або радіації впродовж звичайної (передбачуваної) експлуатації. Саме тому викид речовин є тією характеристикою, яку слід контролювати по мірі можливості. Проте, навіть якщо вміст небезпечних речовин у виробі не є безпосередньо тим показником, який слід контролювати, це може бути лише можливим рішенням (див. також розділ 3.13).

In addition, activities such as maintenance, replacement or other construction activities carried out during the normal life of a building might cause dangerous substances to arise from products already installed in the works. These activities are considered to be outside the scope of the CPD. It is the responsibility of the Member States to make procedural provisions if, on the basis of knowledge of the process or product involved, such activities are likely to lead to potentially harmful situations. Of course, any construction products used, for example for replacement, remain within the scope of the CPD.

(iii) The requirement on products is expressed either as emission or migration of dangerous substances or radiation, during normal (i.e. foreseeable) use. It is, therefore, when possible, the release of substances, that is the characteristic to be controlled. However, even if it is not the content of the dangerous substance itself in the product that should be controlled, this might be the only practicable solution (see also paragraph 3.13 below).

3 ВКАЗІВКИ ДЛЯ АВТОРІВ ТЕХНІЧНИХ УМОВ – КРОКИ, ЯКІ СЛІД ЗРОБИТИ

Див додаток 2 до технічного завдання і бази даних до цього Керівного документа та скористайтесь своїми фаховими знаннями

Див Керівний документ Стисло, з огляду на сферу застосування CPD, якщо:

- можливе виділення у внутрішнє повітря при звичайній (тобто передбачуваній) експлуатації виробу, встановленого у споруді,
- можлива міграція при контакт з водою при звичайній (тобто передбачуваній) експлуатації виробу, встановленого у споруді,
- можливий викид у зовнішній повітряний простір, ґрунт чи воду, здатний спричинити шкоду людям або завдати шкідливого впливу на довкілля при звичайній (тобто передбачуваній) експлуатації виробу, встановленого у споруді

Чи існує прийнятний метод перевірки існування викидів?
Чи є вміст звичайним способом поводження з речовиною?

Надання гармонізованого розв'язання задачі поводження з речовиною на підставі аналізу рівня технічного розвитку

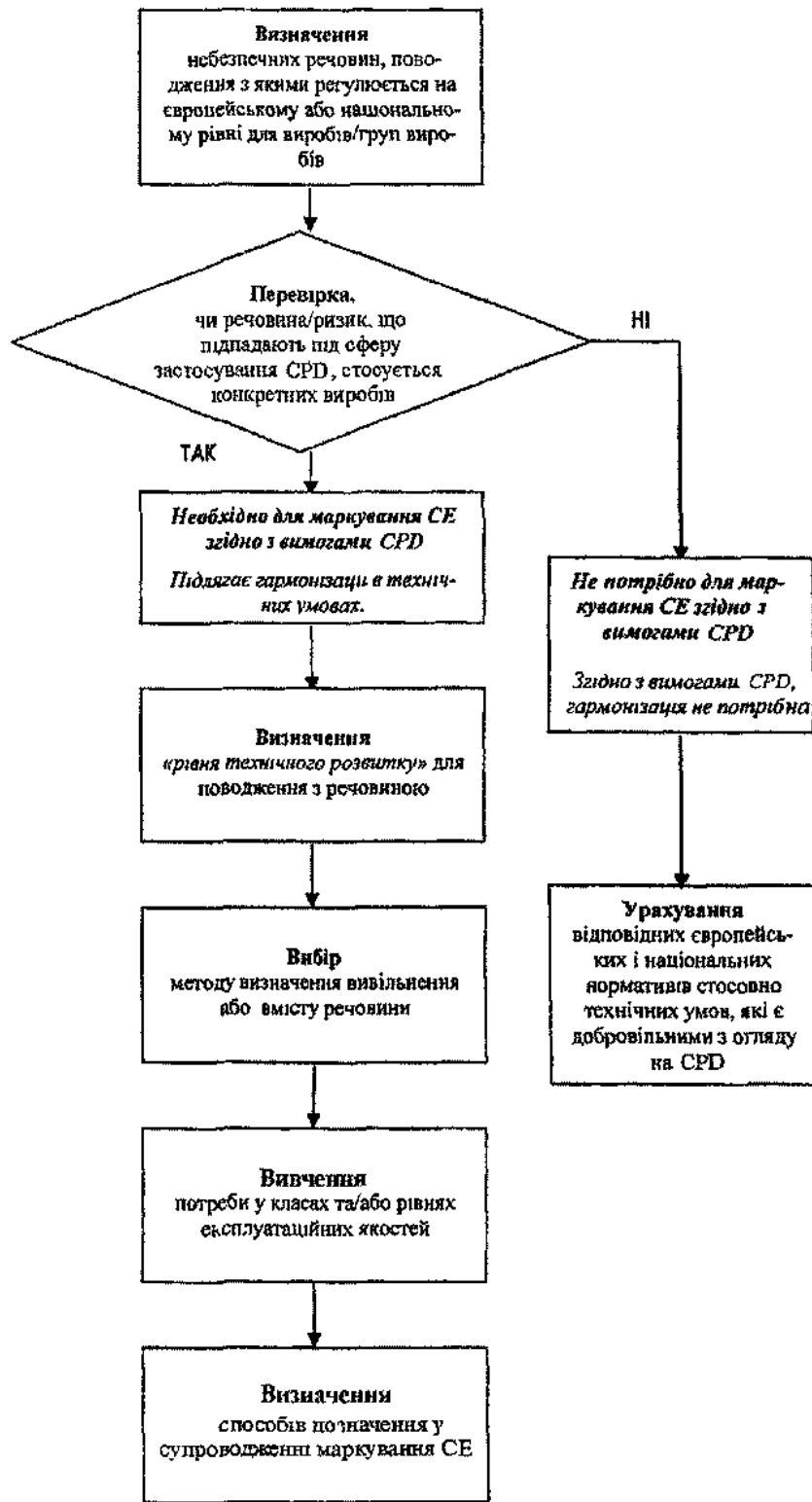
Див Керівний документ Б щодо класів і рівнів

Чи існують різні рівні нормативних вимог у масштабах Європи? Чи є заборони на цю речовину в тій чи іншій державі-члені?

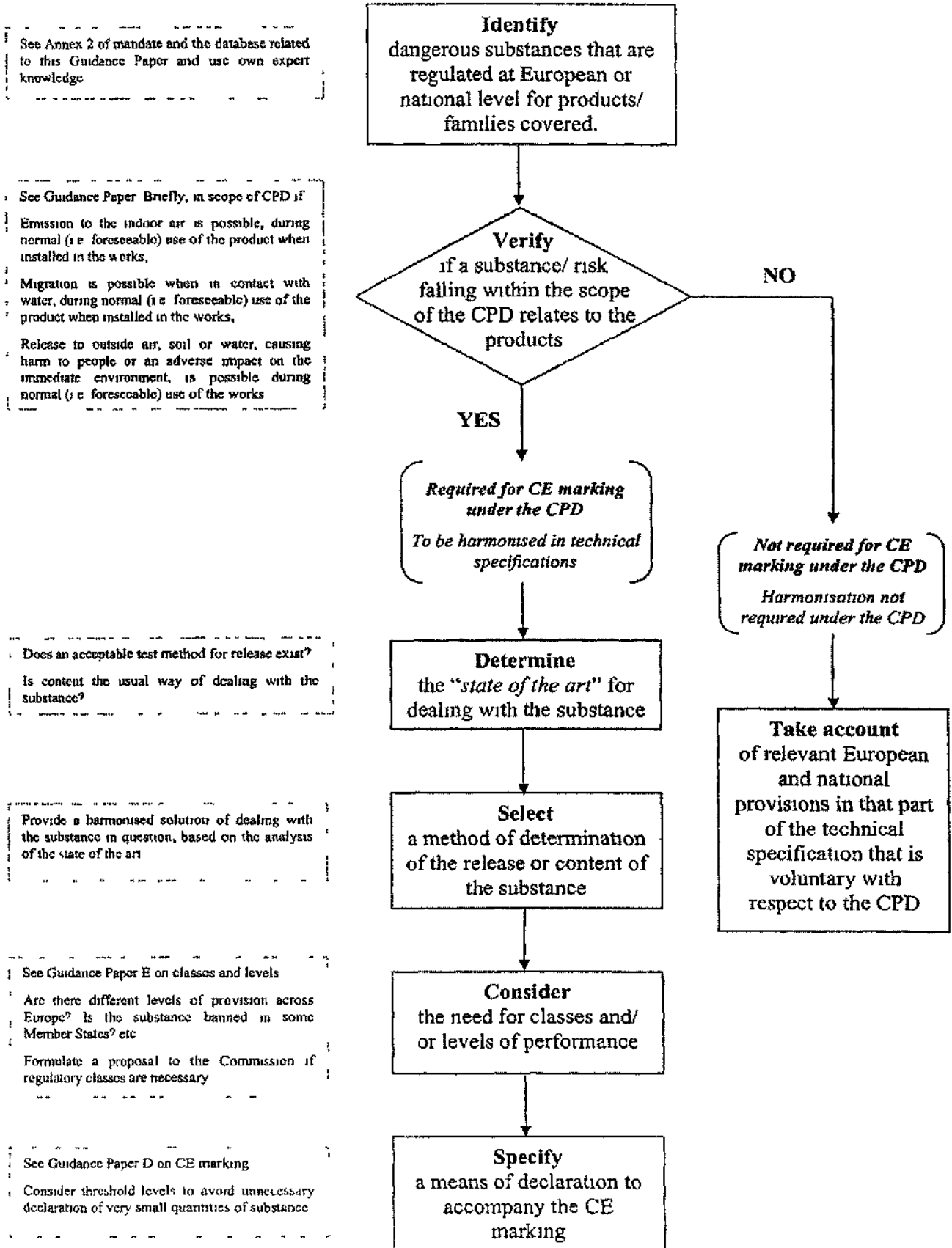
Формулювання пропозиції для Комісії, якщо потрібні певні регуляторні класи

Див Керівний документ D щодо маркування CE

Обґрунтування граничних рівнів для уникнення зайвих позначень, якщо концентрація речовини є дуже низькою

3 GUIDANCE FOR TECHNICAL SPECIFICATION WRITERS – STEPS TO BE TAKEN IDENTIFY

Визначення небезпечних речовин, використання яких у будівельних виробках підлягає регулюванню

3.1 Для маркування CE автори технічних умов повинні визначити всі регульовані небезпечні речовини, зазначені в технічному завданні та/або внесені до бази даних, пов'язаної з цим Керівним документом (див. додаток 2), які при звичайному використанні обов'язково присутні у виробках або у групі виробів, на які поширюються технічні умови. Речовини, які можна знайти в будівельному виробі, містяться у використовуваних первинних складниках або ж створюються в ході виробництва. Можна припустити, що автори технічних умов якнайкраще обізнані з цим, і тому здатні визначити такі речовини. Найбільш поширеними речовинами, що вказуються в технічних завданнях, є азбест, формальдегід, кадмій, пентахлорофенол, радіоактивні речовини та важкі метали (напр., такі, що є шкідливими через розчинення).

3.2 База даних щодо цього Керівного документа містить якомога повний перелік небезпечних речовин, які стосуються будівельних виробів, і використання яких у поточний час регулюється на рівні співтовариства та/або на рівні держав-членів. Окрім того, в майбутньому до цієї бази даних вноситимуться лише нові або виправлені національні положення, про які повідомлятимуть держави-члени на виконання Директиви 98/34/ЕС¹⁰. Служби Комісії створили цю базу даних у співпраці з державами-членами та постійно оновлюватимуть її, вносячи відомості про зміни у чинних положеннях і запровадженні нових положень. Щоб інформація стала дієвою, створення бази даних є найбільш доцільним засобом для перелічення речовин і пов'язаного з ними законодавства, а отже її можна знайти на сайті¹¹ Комісії.

3.3 База даних містить інформацію про надання допомоги авторам технічних умов, але її не можна розглядати як вичерпне джерело інформації і вона не відтворює повних текстів директив або інших нормативно-правових актів Співтовариства чи національних законодавчих актів, на які в ній є посилання. Для забезпечення актуальності інформації від держав-членів вимагається повідомляти Комісію про будь-які зміни у своїх національних положеннях. Держави-члени також повинні, за можливості, надавати інформацію про наявні у них методи визначення, а також граничні значення речовин, які ними регламентуються.

Identify regulated dangerous substances of relevance for construction products

3.1 For the CE marking technical specification writers should identify all regulated dangerous substances given in the mandate and/or included in the database related to this Guidance Paper (see Annex 2), that during normal use are necessarily present in products, or a family of products covered by the technical specification. The substances that might be found in a construction product are either in the original constituents used or created in the process of manufacturing. It can be assumed that the specification writers have the best knowledge about this and thus are capable of identifying the substances. The most common substances mentioned in the mandates are asbestos, formaldehyde, cadmium, pentachlorophenol, radioactive substances and heavy metals (e.g. harmful through leaching).

3.2 The database of this Guidance Paper contains as complete a list as possible of dangerous substances of relevance for construction products, currently regulated either at Community level and/or at Member State level. In addition, only new or amended national provisions that will be notified by Member States in the framework of the Directive 98/34/EC¹⁰ will be listed in the future. The Commission services have produced the database in collaboration with the Member States and it will be continuously updated with information on changes in existing provisions and about new ones. To make the information workable a database is the most appropriate tool for listing of substances and the related legislation and it is available for everyone on the Internet site¹¹ of the Commission.

3.3 The database is informative with the aim of providing support for specification writers, but cannot be considered exhaustive and it does not reproduce the full texts of the directives or other Community or national legislation to which it refers, in order to keep the information up to date Member States are requested to communicate any changes in their national provisions to the Commission. Member States should also, when possible, provide information about their existing methods of determination as well as limit values for the substances they regulate.

¹⁰ OJ No. L 204, 21.7.1998, c. 37

¹¹ <http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/internal/dangsub/dangmain.htm>

¹⁰ OJ No L 204, 21.7.1998, p. 37

¹¹ <http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/internal/dangsub/dangmain.htm>

3.4 Передбачається, що перелічені в базі даних речовини стосуються будівельних виробів, зазначених у технічних завданнях, оформлених у відповідності з CPD, проте не всі речовини і процитовані нормативно-правові акти стосуються кожного виробу. Той факт, що речовина вважається небезпечною, не є автоматичним визначенням, що і сам виріб, у якому вона міститься, також є небезпечним. Якщо є ризик випуску або вмісту речовини у виробі, цю обставину слід враховувати на надійній науковій основі (див. також розділ 3.13). База даних містить близько 115 речовин або груп речовин, які викликають помітне занепокоєння для ЕУ і держав-членів.

3.5 Автори технічних умов повинні уважно перевіряти точність інформації у базі даних і відповідність для конкретних будівельних виробів, оскільки положення часто є доволі загальними, а обмеження чи заборони стосуються всіх виробів, представлених на ринку. Додаток не слід розглядати як "чорний список" речовин, які взагалі не можна вживати. Додаток лише надає інформацію про відповідне законодавство, без жодних оцінок ризику від конкретних речовин.

Перевірка, чи речовина, яка підпадає під сферу застосування CPD, стосується конкретних виробів

3.6 Розділ 2 цього Керівного документа описує, що саме має бути під сферою застосування CPD, а отже формуватиме частину маркування CE (за винятком того, що регулювання поведження з речовиною вже узгоджено на рівні Співтовариства). Поведження з небезпечними речовинами регулюється трьома різними способами забезпечення адекватного рівня захисту для людини та довкілля. Ця різниця потребує визначення з боку авторів технічних умов, оскільки виробники несуть відповідальність за обізнаність із відповідними положеннями щодо виробів, яких стосуються технічні умови.

- Регулювання на рівні співтовариства. Виробники завжди повинні відповідати гармонізованим вимогам і дотримуватися певних граничних показників (від обмеження до повної заборони) на рівні Співтовариства, незалежно від типу будівельного виробу, який вони виготовляють. З цієї причини буде необхідно надавати цю інформацію у маркуванні CE, навіть якщо питання належить до сфери впливу CPD. Загальні положення про речовини та нормативні акти щодо певних виробів є складовими елементами один одного, тому перші слід виконувати незалежно від других. Наприклад, вміст усіх типів азбесту¹², який може бути повністю заборонений на всій території Співтовариства (проте матиме місце перехідний період тривалістю п'ять років).

3.4 The listed substances in the database are supposed to be relevant for construction products covered by mandates issued under the CPD, but of course not all the substances and quoted legislation apply to every product. The fact that a substance is considered as dangerous does not automatically mean that the product that contains it is also dangerous. If there is a risk of release or content of the substance in the product, this is to be taken into account on solid scientific grounds (see also 3.13). The database lists about 115 substances or groups of substances that are of particular concern for EU/Member States.

3.5 Specification writers must carefully check the accuracy of the information in the database and the relevance for specific construction products since the provisions are often general and the restrictions or bans apply to all products placed on the market. The annex should not be regarded as a "black list" of substances that could not be used at all. It only gives information about the relevant legislation, without any assessment of the risks caused by the specific substances.

Verify if a substance that fall within the scope of the CPD relates to the products

3.6 Section 2 of this Guidance Paper describes what is considered to be within the scope of the CPD, and therefore will form part of the CE marking (the exception being that the regulation of the substance is already harmonised at Community level). The dangerous substances are regulated in three different ways to ensure an adequate level of protection for man and the environment. These differences need to be identified by the specification writers because producers are responsible for knowing and complying with all relevant provisions for the products covered by the technical specification.

- Regulated at community level. Producers always need to satisfy harmonised requirements and meet certain limit values (ranging from restriction to total ban) at Community level regardless of the kind of construction product they manufacture. Thus, it will not be necessary to provide this information with the CE marking, even if it is within the scope of the CPD. The general provisions on substances and the specific product legislation are complementary elements and the first have to be met irrespective of the latter. An example would be the content of all types of asbestos¹², which has been totally banned throughout the Community (however there will be a transitional period of five years).

¹² Директива Комісії 1999/77/ЕС, ОJ No L 207, 68 1999, с. 18

¹² Commission Directive 1999/77/EC, OJ No L 207, 6.8.1999, p. 18

- Регулювання на рівні Співтовариства при обмеженні на національному рівні. Якщо небезпечні речовини є предметом узгодження законодавства на рівні Співтовариства і національних положень, дозволяється дещо відхилитися від них, тоді є потреба в наданні інформації у маркуванні СЕ, оскільки існують різні рівні вимог. Наприклад, вміст кадмію¹³, щодо якого окремі держави-члени мають жорсткіші положення, тоді як інші дотримуються вимог, чинних на рівні Співтовариства.
- Національні положення. Якщо небезпечні речовини не є предметом узгодження на рівні Співтовариства, але підпадають під сферу застосування CPD разом із різними рівнями вимог та/або різними методами визначення серед держав-членів, тоді подібні відмінності рівнів слід брати до уваги, а методи підлягають гармонізації. Наприклад, викид формальдегіду, про що слід повідомляти у маркуванні СЕ та з яким слід поводитися, як описано в розділі 3.10.

3.7 Законодавство стосовно небезпечних речовин може існувати поза межами сфери застосування CPD на рівні Співтовариства та/або на національному рівні (як описано в розділі 3.6). При цьому, якщо мова йде про законодавство поза межами сфери застосування CPD і не є частиною маркування СЕ, автори технічних умов повинні, по мірі доцільності, враховувати дане законодавство, оскільки в цій галузі прийнятним буде саме узагальнений підхід. Інформація щодо такого законодавства, наприклад, стосовно гармонізованих стандартів, може бути включена до інформаційного додатка. У технічних умовах немає потреби повторювати тексти закону, але в них повинні міститися посилання на такі закони. Ця інформація не вимагає супроводжувати маркування СЕ, якщо відповідна директива Європейської Комісії сама по собі не передбачає застосування такого маркування.

Визначення "рівня технічного розвитку"

3.8 Автори технічних умов повинні визначити "рівень технічного розвитку"¹⁴ для небезпечних речовин, які було виявлено відповідно до заходів, описаних вище, стосовно методів перевірки або інших методів визначення, зважаючи на описові рішення, які можна обґрунтувати.

3.9 Найкращими існуючими в поточний час і загальноновизнаними експертами з оцінки "рівня технічного розвитку" для виробів є самі автори технічних умов. Авторам технічних умов слід переглянути наявні

- Regulated at Community level with national derogation. If the dangerous substances are the subject of harmonised legislation at Community level and national provisions have been allowed to derogate from this, there is a need to provide information with the CE marking since there are different levels of requirements. An example would be the content of cadmium¹³ for which some Member States have stricter provisions while others follow the Community requirement.
- National provisions. If the dangerous substances are not the subject of harmonisation at Community level but fall within the scope of the CPD, and there are different levels of requirements and/or different determination methods between Member States, these differences in levels must be taken into account and the methods have to be harmonised. An example would be the release of formaldehyde, which should be declared with the CE marking and treated as described in paragraph 3.10.

3.7 Legislation on dangerous substances may also exist outside the scope of the CPD, either at Community level and/or at national level (as described in 3.6). Although outside the scope of the CPD and not part of the CE marking, technical specification writers should, where appropriate, take this legislation into account since a common approach in this area would be welcomed. Information about such legislation could e.g. for the harmonised standards be included in an informative annex. The technical specification need not repeat the text of the legislation but should make a crossreference to it. This information will not be required to accompany the CE marking, unless the EC directive in question leads to CE marking in its own right.

Determine the "state of the art"

3.8 Specification writers should determine the "state of the art"¹⁴ for the dangerous substances, which have been identified according to the steps described above, regarding test methods or other methods of determination, taking note of descriptive solutions that may be justified

3.9 The best judges of the present, generally accepted, "state of the art" for the products are the specification writers themselves. Specification writers should make a

¹³ Директива Комісії 1999/51 /ЕС, ОJ No. L 142, 5.6.1999, с. 22

¹⁴ У цьому контексті термін "рівень технічного розвитку" стосується сучасного рівня знань, який є загальноновизнаним як технічно правильний і обґрунтований. Це визначення не стосується найбільш досконалих і новітніх технологій.

¹³ Commission Directive 1999/51/EC, OJ No L 142, 5.6.1999, p. 22

¹⁴ In this context, "state of the art" refers to the current level of knowledge that is generally accepted as being technically sound. It does not mean the most advanced technology.

методи випробувань¹⁵, як національні, так і загальноєвропейські або міжнародні, та можливості використання чи пристосування методів, розроблених іншими технічними комітетами або робочими групами. За нестачі чи за відсутності наявних знань або належних методів визначення, наприклад, вимірювання викидів певної речовини, слід вдаватися до прагматичного способу подібного використання визначення вмісту, аніж розпочинати розробку нових методів випробування. У тій чи іншій мірі всі речовини можна розглядати з точки зору викидів речовин або вмісту речовин у тому чи іншому матеріалі.

Вибір гармонізованого методу визначення для кожної небезпечної речовини

3.10 Авторам технічних умов слід брати до уваги експлуатаційні характеристики виробу стосовно небезпечних речовин. У принципі, цю характеристику слід розглядати в той самий спосіб, як і будь-яку іншу експлуатаційну вимогу, перелічену в технічному завданні. Вона повинна бути об'єктом застосування гармонізованого методу визначення, мати належну форму декларування для супроводу маркування CE та забезпечувати застосування варіанта "характеристика не визначена". Разом із тим визнається, що повною гармонізація в цій галузі не завжди буде можливою в короткий термін, і в такому випадку автори технічних умов мають застосовувати принцип "рівень технічного розвитку", згаданий вище.

3.11 По мірі можливості слід застосовувати наявні прямі методи випробування. За необхідності, прямі методи випробування слід доповнювати гармонізованими стандартами на вироби, включивши до них положення щодо відбору проб і підготовки зразків.

3.12 Характеристику виробу відносно небезпечних речовин бажано виражати через викид речовини або радіоактивне випромінювання. Це залежить від способу оцінки речовини, прямо чи опосередковано щодо граничних робочих характеристик та заявленого результату у маркуванні CE. Проте, як сказано вище, це залежить від "рівня технічного розвитку".

3.13 Описові рішення, зокрема обмеження вмісту небезпечної речовини, коли існує чітка залежність між вмістом і викидами в умовах кінцевого використання, або технічні умови на особливу обробку поверхні, що унеможлиблює викид, можуть бути обґрунтовані, якщо неможливо (відсутній метод) або дорого визначити ступінь викидів або випромінювання небезпечної речовини. Разом із цим слід визнати, що для певних речовин залежність між вмістом і викидами визначити неможливо, і тому заява про вміст може бути прийнятною для супроводу маркування CE.

review of available test methods¹⁵, whether national, European or international and the possibility of using or adapting methods developed by other technical committees or working groups should be thoroughly examined. Where current knowledge or appropriate methods of determination, for example for measuring the release of a substance, are lacking, a pragmatic approach like using the content should be taken, rather than starting to develop new test methods. More or less all substances can be dealt with by declaring either the release or the content.

Select a harmonised method of determination for each dangerous substance

3.10 A performance characteristic for a product relating to dangerous substances has to be taken into account by the technical specification writers. The characteristic should, in principle, be treated in the same manner as any other performance requirement listed in the mandates. That is, it should be subject to a harmonised method of determination, have a prescribed form of declaration to accompany the CE marking, and maintain the use of the "no performance determined" option. However, it is acknowledged that complete harmonisation in this area will not always be possible in the short-term, in which case technical specification writers should apply the "state of the art" principle referred to above.

3.11 As far as possible, available horizontal test methods should be used. If necessary, the harmonised product standard should complement the horizontal method by including provisions on sampling and preparation of specimens.

3.12 The characteristic of the product relating to dangerous substances should preferably be expressed in terms of the release, or emission, of the substance, or radiation. Where practicable, this is how the substance should be assessed, directly or indirectly, in performance terms and the result declared with the CE marking. But, as stated above, this depends on the "state of the art".

3.13 Descriptive solutions, such as limits on the content of the dangerous substance, where a clear relationship between content and release exists in end-use conditions, or the specification of a special surface treatment that prevents release, may be justified if it is not possible (no method), or very expensive, to determine the rate of release or emission of a dangerous substance. However, it is recognised that a relationship between content and release cannot be established for some substances and thus a declaration of content can be acceptable to accompany the CE marking.

¹⁵ Якщо в "рівень технічного розвитку" входять два або більше методів визначення, тоді слід дотримуватися інструкцій, які містяться в технічному завданні щодо дій у цій конкретній ситуації.

¹⁵ Where the "state of the art" consists of two or more methods of determination, the instructions given in the mandates for dealing with this type of situation must be followed.

Зокрема, це можна застосовувати для речовин і сполук, на які діють обмеження щодо маркування та використання, як викладено в Директиві ради 76/769/ЕЕС¹⁶.

3.14 Іншим описовим рішенням є перевірка складників, оскільки можна допустити, що у складі виробу не містяться небезпечні речовини або їх продукти розпаду, якщо всі використані складники пройшли належний контроль. Деякі виробники компонентів і постачальники сировини можуть брати участь у створенні кінцевого продукту. Лише той виробник, який виготовляє будівельний виріб конкретного складу, є відповідальним за відповідність виробу в тих випадках, коли цей виріб пропонується покупцям. Виробник мусить гарантувати дотримання всіх відповідних вимог щодо небезпечних речовин у використаних компонентах та/або сировині. Для контролю цього виробник має право використовувати звичайні правові угоди між ним і постачальниками. Виробникові кінцевого будівельного виробу не потрібно буде проводити ніяких додаткових випробувань, за винятком обставин, коли виріб зазнав зміни або змінено виробничий процес.

3.15 Описові типи рішень найбільше пристосовані для добре відомих будівельних виробів, для яких досвід накопичувався протягом тривалого часу. Запропоновані рішення мають зважати на цільове використання певного виробу чи виробів. Якщо пропонуються суто описові рішення, тоді дотримання технічних умов зазвичай буде свідченням того, що даний виріб відповідає необхідним критеріям і що немає потреби в додатковій інформації для супроводу маркування СЕ.

Вивчення та визначення граничних рівнів та/або пропозиція щодо класифікації

3.16 Технічні умови мають враховувати різницю між потрібними рівнями захисту, наявними в законодавстві Співтовариства або в національних положеннях. Випадки "нульовий вміст" або "заборонена речовина" слід розглядати у технічних умовах, коли вони підпадають під сферу застосування СРД. Прикладом може бути випадок із пентахлорофенолом (РСР), коли закони Співтовариства дозволяють вміст цієї речовини в обмежених кількостях у певних виробках, але деякі держави-члени мають жорсткіші положення. Для певних виробів маркування СЕ має супроводжуватися зазначенням вмісту (або відповідного класу) РСР у виробі.

3.17 Автора технічних умов повинні, за потреби, визначити граничні значення¹⁷ (або можливі класи) для рівнів викиду небезпечних речовин або їх вмісту. Наприклад, граничні рівні для радіації можуть бути визначені в технічних умовах і, якщо визначене значення є нижчим від цього рівня, тоді виріб відповідає технічним умовам, а саме значення непотрібно зазначати у маркуванні СЕ.

In particular this is applicable for substances and preparations for which there are restrictions on the marketing and use, as laid down in Council Directive 76/769/EEC¹⁶.

3.14 Another descriptive solution would be to check the constituents since it can be assumed that a construction product does not contain or release dangerous substances if all the constituents used have been controlled in this aspect. Several producers of components and suppliers of raw materials may be involved in contributing to the final product. Only the producer who manufactures the specific construction product is responsible for the conformity of the product when it is placed on the market. The producer shall make sure that all applicable requirements on dangerous substances for the components and/or raw materials used have been fulfilled. To control this, the producer could use normal legal contracts between himself and the suppliers. The producer of the final construction product then need not do any further testing, unless the product is modified or the production process causes change.

3.15 Descriptive types of solution are better suited to well known construction products for which experience has been accumulated over a long period of time. The proposed solutions must take account of the intended use(s) of the product. Where entirely descriptive solutions are proposed, compliance with the technical specification will normally indicate that the product meets the required criteria and no further information is required to accompany the CE marking.

Consider and define threshold levels and/or propose classes

3.16 Technical specifications must take account of the different required levels of protection existing either in Community legislation or in national provisions. The "zero content" or "substance banned" situations must be dealt with in the specifications when it falls within the scope of the CPD. An example would be the case of pentachlorophenol (PCP), where Community legislation allows it to be included in limited quantities in some products but where some Member States have stricter provisions. For relevant products a declaration on the content (or applicable class) of PCP in the product should accompany the CE marking.

3.17 Specifications should, where appropriate, define thresholds¹⁷ (or possibly classes) for the levels of emission of dangerous substances or on the content. For example threshold levels for radiation could be fixed in the specifications and if the determined value is below this level, the product is in compliance with the specification and the value does not have to be declared with the CE marking.

¹⁶ OJ No. L 262, 27.9.1976, c 201

¹⁶ OJNoL_262, 27.9.1976, p. 201

Між тим, якщо визначене значення перевищує той рівень, тоді його слід зазначати. Граничний рівень можна встановити на тому рівні, який вважається дійсно нульовим, і в такому випадку він має бути рівнем природної радіоактивності, якого неможливо уникнути і який не становить небезпеки при використанні споруди.

Визначення способів позначення у супроводженні маркування CE

3.18 Автори технічних умов мусять визначати способи позначення у супроводженні маркування CE¹⁸, якщо вони не розглядаються як такі, що безпосередньо відповідають вимогам технічних умов, при цьому враховуючи варіант "характеристика не визначена". Форма представлення визначених показників або позначення "нульовий вміст", необхідна для супроводу маркування CE, повинна бути наведена в технічних умовах (див. приклади вище). Технічні умови також повинні чітко вказувати, яких заходів слід вживати установам, які було повідомлено, або виробникові стосовно потрібного рівня атестації відповідності, як зазначено у відповідних резолюціях Комісії.

However, if the determined value is higher than the level, the value needs to be declared. The threshold level could be set at what is considered to be effectively zero, which in this case could be the level of natural radioactivity that is unavoidable and causes no danger to the user of the works.

Specify a means of declaration to accompany the CE marking

3.18 Specification writers should specify a means of declaration to accompany the CE marking¹⁸, if it is not considered to be covered by compliance with the technical specification directly, bearing in mind the option of "no performance determined". The form of presentation of the determined values or a declaration on "zero content" required to accompany the CE marking must be given in the technical specification (see examples below). Technical specifications shall also clearly indicate which actions have to be undertaken by either the notified bodies or by the manufacturer, in relation to the requested level of attestation of conformity as laid down in the relevant Commission decision.

¹⁷ Дивись Керівний документ E стосовно рівнів і класів за CPD для додаткової інформації.

¹⁸ Дивись Керівний документ D щодо маркування CE за CPD для додаткової інформації.

¹⁷ See the Guidance Paper E on levels and classes in the CPD for more information.

¹⁸ See the Guidance Paper D on CE marking under the CPD for more information.

ДОДАТОК 1

Приклади

Наступні приклади є показовими та їх наведено лише з метою ілюстрації принципів, викладених у цьому керівному документі, їх не слід розглядати як такі, що надають перевагу одним виробам над іншими або як такі, що є повністю вичерпними для різних небезпечних речовин, які стосуються будівельних виробів. Ці приклади не надають переваг конкретним технічним умовам.

E.1 Теплоізоляційний виріб. Технічні умови можуть стосуватися наступного теплоізоляційного виробу (напр., мінеральна вата фабричного виготовлення), який належить до "рівня технічного розвитку".

Інформація, що має супроводжувати маркування CE, оскільки вона лежить у сфері застосування CPD:

- викиди формальдегіду (*підлягає перевірці; можна скористатися методом граничних рівнів*);
- випромінювання радіоактивних речовин (*підлягає перевірці; можна скористатися методом граничних рівнів*).

Необов'язкова інформація, яку може бути вміщено в інформаційному додатку до стандарту, оскільки вона вважається такою, що виходить за межі сфери застосування CPD:

- інформація про те, які держави регулюють питання викидів волокон (може включати описові технічні вимоги до прийнятних методів герметизації або впровадження бар'єрів з метою запобігання викидам часток і волокон та інших речовин із поверхні або онструкції об'єкта);
- інформація про способи поводження з виробом, напр., стосовно безпеки працівника, подібна Директиві Комісії 97/69/ЄС¹⁹, якою адаптується технічний прогрес під час 23 читання Директиви ради 67/548/ЄЕС²⁰ щодо наближення законодавства, нормативів і адміністративних положень у галузі класифікації, пакування та маркування небезпечних речовин. Вказана вище Директива визначає, що деякі штучні скловидні (силікатні) волокна мають канцерогенні властивості, а тому потрібно виявляти, класифікувати і маркувати такі волокна. Проте класифікація таких матеріалів як канцерогенів не повинна застосовуватися, якщо існує можливість показати, що дана речовина задовольняє вимогам, викладеним у Директиві.

E.2 Дерев'яні панелі. Нижче наведено пропозицію щодо стандартизованих дерев'яних панелей, якою можна скористатися з рівня викидів формальдегіду, чим чітко створюються два класи (вище і нижче певного рівня). Потім клас слід зазначити при маркуванні CE (класи А та В дано лише для прикладу):

ANNEX 1

Examples

The following examples are indicative and only presented as an illustration of the principles given in this guidance paper. They shall not be regarded as discriminatory towards certain products or be seen as complete for the different dangerous substances of relevance for construction products. The examples do not give prejudice to specific technical specifications.

E.1 Thermal insulation product. The technical specification could deal with at least the following for a thermal insulation product (e.g. factory made mineral wool), applying the "state of the art".

Information that has to accompany the CE marking because it falls within the scope of the CPD:

- release of formaldehyde (*to be tested, thresh old levels could be used*);
- emission of radioactive substances (*to be tested, threshold levels could be used*).

Optional information that could be presented in an informative annex of the standard because it is considered to be outside the scope of the CPD:

- information about which countries regulate on release of fibres (could include descriptive specifications of acceptable methods of sealing or providing barriers to prevent emissions of particles and fibres and other substances from the surface or on design and installation);
- information about the handling of the product, e.g. related to worker safety, like Commission Directive 97/69/EC¹⁹ adapting to technical progress for the 23rd time Council Directive 67/548/EEC²⁰ on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions relating to the classification, packaging and labelling of dangerous substances. This Directive lays down that certain man-made vitreous (silicate) fibres have carcinogenic effects and therefore an identification, classification and labelling of these Tibres should be made. However, the classification as a carcinogen need not apply if it can be shown that the substance fulfils the conditions given in the Directive.

E.2 Wood-based panels. The following is a proposal for the product standard on woodbased panels in which it could be possible to make use of a level for the release of formaldehyde that efectively creates two classes (above and below a level). The class then has to be stated with the CE marking (the classes A and B are for example only):

¹⁹ OJ No. L343, 13.12.1997, c. 19

²⁰ OJ No. 196, 16.8.1967, c. 1

¹⁹ OJ No L343, 13.12 1997, p. 19

²⁰ OJ NO 196, 16.8.1967, p. 1

"Коли формальдегід додається у виріб як компонент у виробничому процесі, подальші викиди формальдегіду визначаються при випробуванні за ENV 717-1, а результати класифікуються наступним чином:

A - викиди 0,1 частки на мільйон (промиле) або нижче;

B - викиди понад 0,1 частки на мільйон (промиле).

Ця вимога не застосовується до виробів, які мають певний природний вміст формальдегіду, що може класифікуватися як клас A без потреби у випробуванні.

Коли первинна класифікація вже визначена при випробуванні за ENV 717-1, поточний контроль виробництва може здійснюватися за будь-якою методикою, що співвідноситься з відповідним виробом згідно з вимогами ENV 717-1."

E.3 Радіоактивність будівельних виробів.

Радіоактивні речовини можна зустріти в багатьох матеріалах, використаних для будівельних виробів (напр., суміші та плитки з натурального каменю), проте радіоактивне випромінювання також може виникати зі штучних джерел (напр., супутні продукти промислового походження та залишки від спалювання сміття) та забруднених матеріалів. Концентрація різних радіонуклідів має вимірюватися (Бк/кг), а "показник концентрації радіоактивності" має обчислюватися. Обчислені значення має вказуватися при маркуванні CE лише тоді, коли це значення перевищує граничне значення, наведене в технічних умовах. Таке граничне значення може, наприклад, дорівнювати дозі гамма-випромінювання земної кори, і це може означати "нульову ефективність" (деякі граничні значення природної радіоактивності представлені в інструкції, розробленій експертною групою, сформованою у відповідності з умовами статті 31 договору про утворення концерну "Євроатом"). Ризик при більших концентраціях радіонуклідів існує переважно, коли, напр., до виробу додаються певні складники. Заявлені значення уможливлуватимуть оцінку річної ефективної дози радіації (mSv) з боку регуляторних органів, і таким чином можна буде встановити, чи буде можливим дотримання регуляторних вимог до споруд.

E.4 Вироби з деревини (оброблені). Зазначення вмісту пентахлорофенолу (PCP), використовуваного в консервантах для деревини, має супроводжувати маркування CE, оскільки воно підпадає під сферу застосування CPD та оскільки існують різні нормативні рівні.

- *Законодавство EU:* забороняється використання PCP у концентраціях, які дорівнюють або перевищують 0,1% за масовою долею речовини або сполуки, представлені на ринку;
- *Національне законодавство:* напр., у Німеччині заборонені сполуки, в яких міститься понад 0,01 % пентахлорофенолу, а вироби, які обробляються з використанням таких сполук, повинні містити його не більше 5 мг/кг (часток на мільйон, проміле). Нідерланди повністю заборонили використання PCP для обробки деревини та текстильних матеріалів.

"Where formaldehyde is added to the product as a part of the production procedure, the subsequent release of formaldehyde shall be assessed by testing to

ENV 717-1 and the results shall be classified as follows:

A - emission of 0.1 ppm or less;

B - emission of > 0.1 ppm.

This requirement does not apply to products having naturally occurring levels of formaldehyde, which may be classified A without the need for testing.

Once initial classification has been obtained by testing to ENV 717-1, routine control of the production may be by any test method shown to correlate, for the product in question, with ENV 717-1."

E.3 Radioactivity in construction products.

Radioactive substances occur naturally in many materials used also for construction products (e.g. aggregates and natural stone tiles) but radiation can also come from artificial sources (e.g. industrial by-products and incinerator residues) and contaminated materials. The concentration of different radionuclides should be measured (Bq/kg) and the "activity concentration index" calculated. The calculated value should be declared with the CE marking only when the value is above a threshold given in the specification. The threshold could for example be the same as the gamma dose present in the earth's crust, which would mean, "effectively zero" (some thresholds for natural radioactivity have been presented in a guidance developed by an expert group established under the terms of Article 31 of the Euratom Treaty). The risk for higher concentrations of radionuclides mainly exists when for example certain constituents are added to the products. The declared value will make it possible for regulators/designers to estimate the annual effective dose of radiation (mSv) and thus see if the regulatory requirements on the works can be met.

E.4 Timber products (treated) - A declaration about the content of pentachlorophenol (PCP) used in wood preservatives should accompany the CE marking because it falls within the scope of CPD and different levels of requirements exist.

- *EU legislation:* PCP shall not be used in a concentration equal to or greater than 0,1 % by mass in substances or preparations placed on the market,
- *National derogation legislation:* e.g. Germany prohibits preparations containing more than 0,01 % of pentachlorophenol and products treated with these preparations must not contain more than 5 mg/kg (parts per million - ppm). The Netherlands has completely prohibited the use of PCP in the treatment of wood and textiles.

Е.5 Вироби для покриття підлоги та облицювання стін. Може здійснюватися вимірювання викидів, а отже можна встановити значення при використанні ENV 13419, частини 1-3, яким надається основний гармонізований метод (чч.1-2) виявлення летких органічних сполук (VOC) у будівельних виробках. Частина 3 ("Процедура відбору, зберігання зразків та підготовки зразків до випробувань") зазначеного стандарту містить додатки стосовно різних виробів, а в майбутньому до неї буде включено більше додатків завдяки допомозі технічних комітетів з питань того чи іншого виробу. Замість розроблення методів випробування окремого виробу/матеріалу для вимірювання викидів слід надавати посилання на цей лінійний метод перевірки.

Разом із цим, заявлені рівні викидів можуть мало що значити, оскільки є відомості, що жодна з держав-членів не має ніяких нормативних актів у галузі VOC, а також не встановлено граничних значень у національному законодавстві. Тим не менше, на добровільних засадах завдяки вимогам ринку ця інформація може стати у пригоді для різних осіб, залучених до будівельного процесу, при оцінці того впливу, якого певні вироби здатні завдати на якість внутрішнього повітря. Вона також може стати засобом популяризації використання вдосконалених виробів.

E.5 Flooring products and wall coverings. measurement of emissions can be done, and thus a value can be declared by using ENV 13419 part 1-3 which gives a general harmonised method (part 1-2) for the determination of volatile organic compounds (VOC) from construction products. Part 3 ("Procedure for sampling, storage of samples and preparation of test specimens") of the standard contains annexes for different products and in the future more annexes will be included with the assistance of the product technical committees. Instead of developing specific product/ material test methods for measuring emission, references should be made to this horizontal method.

However, the declared emission value might be meaningless since it seems that no Member State has regulations related to VOCs and no limit values have been set in national provisions. Nevertheless, on a voluntary basis due to market request, the information could be useful for different parties involved in the construction process when evaluating the impact certain products may have on the indoor air quality. It could also be a tool for promoting development of improved products.

ДОДАТОК 2

Служби Комісії створили базу даних з інформацією про небезпечні речовини та відповідні національні та європейські законодавчі акти. Цей спосіб представлення інформації призначений для того, щоби зробити її найбільш зручною для користувачів, а також надати їм простий інструмент для її оновлення. Ця база даних доступна в Інтернеті, а саме на сторінці, присвяченій будівельній галузі (<http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/interal/dangsub/dangmain.htm>). Це означає, що цей Керівний документ міститиме "живий" додаток у формі бази даних, який можна доволі просто пристосувати до зміни обставин.

Усі зацікавлені сторони запрошуються до постійного коментування щодо змісту бази даних.

ANNEX 2

The Commission services have set up a database with information about dangerous substances and applicable national and EU legislation. This way of presenting the information is aiming at making it as user friendly as possible and it also provides an easy tool to keep it up to date. The database is accessible through the Internet, i.e. the construction site (<http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/interal/dangsub/dangmain.htm>). This means that this Guidance Paper will contain a "living" annex, in the form of a database, which can easily be adapted to changes.

All interested parties are asked to continuously give their comments on the content of the database.

ДСТУ-Н Б А.1.1-85:2008

Код УКНД 91.010.30, 91.010.99

Ключові слова: будівельні вироби, технічні умови, вказівки, небезпечні речовини, база даних, регулювання, рівень технічного розвитку, граничні рівні, класифікація